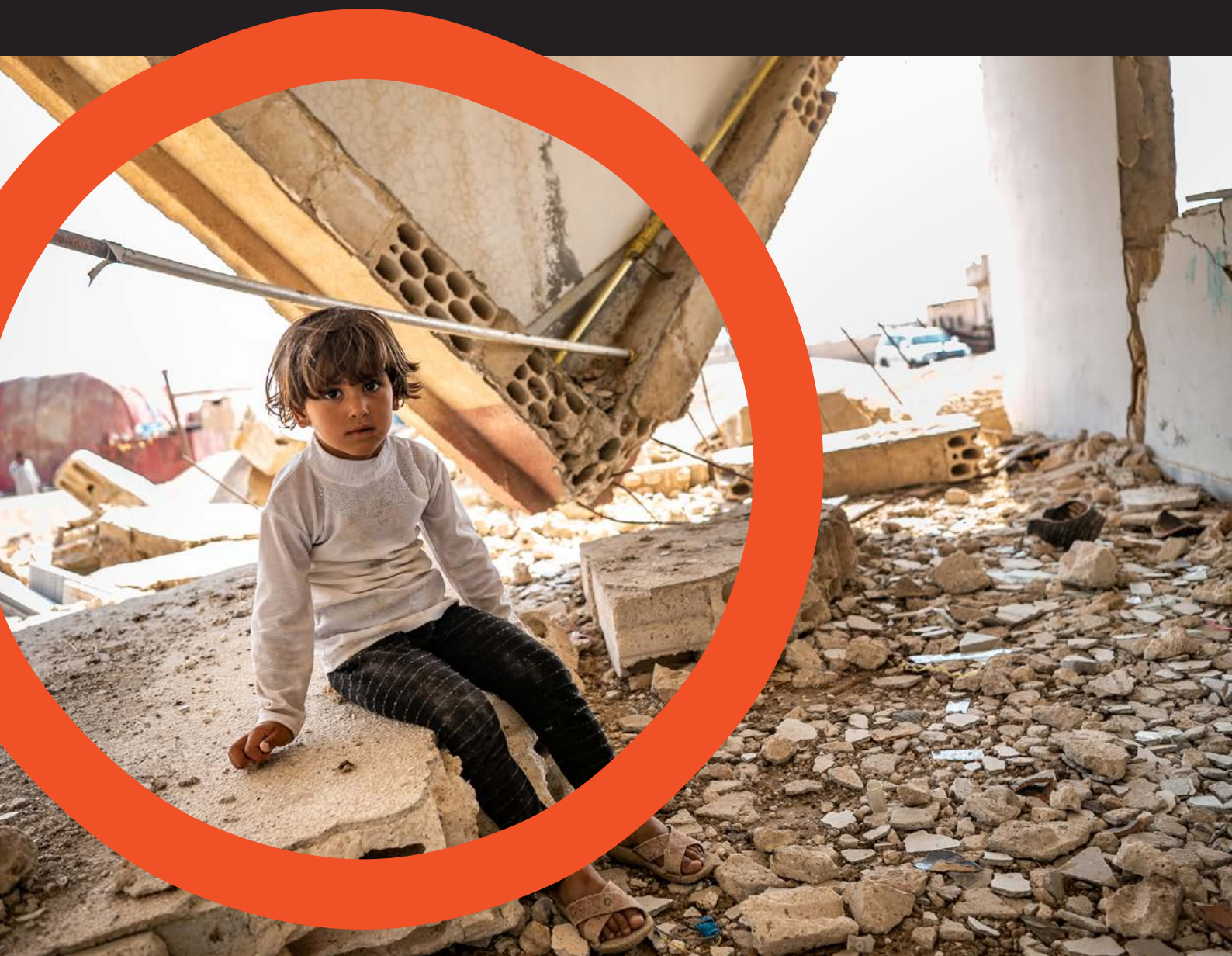

POLICY PAPER

Rozvojové a humanitárne aktivity Slovenskej republiky na Blízkom východe ako reakcia na sýrsku krízu

Autor: Daniel Kaba

Júl 2021

TVÁRE MIGRÁCIE

Autor: Daniel Kaba

Jazyková korektúra: Jana Vicenová

Foto na obálke: UNHCR

Grafické spracovanie: Michal Šandrej

Tento projekt je financovaný
z prostriedkov Európskej únie

Tento dokument vznikol za finančnej podpory Európskej únie. Za obsah tohto dokumentu zodpovedá výlučne Platforma rozvojových organizácií – Ambrela a za žiadnych okolností ho nemožno považovať za názor Európskej únie.

Dokument je publikovaný v rámci projektu „SDGs and Migration – Multipliers and Journalists Addressing Decision Makers and Citizens in the EU“, ktorý sa realizuje vďaka programu Európskej únie pre vzdelávanie a zvyšovanie povedomia (Development Education and Awareness Raising – DEAR) a v rámci projektu „Budovanie riadiacich, koordinačných a implementačných kapacít aktérov v oblasti rozvojovej spolupráce, podporeného z prostriedkov SlovakAid“

Rozvojové a humanitárne aktivity Slovenskej republiky na Blízkom východe ako reakcia na sýrsku krízu

V úvodnej kapitole sa zaoberáme motívmi pôsobenia Slovenskej republiky (SR) v regióne a stručne predstavujeme vývin najmä humanitárnej situácie v Libanone, Iraku a Sýrii k jari 2021. Štúdia pokračuje analýzou doterajších krokov slovenskej diplomacie na pozadí strategických dokumentov a vyhlásení, vrátane stručnej reflexie k dosahom globálnej pandémie covidu-19. Nasleduje krátke porovnanie prístupov zo strany donorov, veľkosťou podobných SR. V závere načrtávame štyri možné scenáre ďalšieho vývinu oficiálnej rozvojovej spolupráce (ODA) SR na Blízkom východe.

Počiatky pôsobenia Slovenska na Blízkom východe

Dôležitým východiskovým bodom pre porozumenie angažovaniu sa SR na Blízkom východe je vnímanie riešenia utečeneckej krízy politickými elitami a vládnu garnitúrou na Slovensku.

SR nemala na Blízkom východe vytvorenú tradíciu rozvojovej spolupráce a hlavným podnetom bola potreba prispieť k riešeniu tzv. utečeneckej krízy, ktorá sa v Európe začala výraznejšie prejavovať od roku 2015. Treba ešte uviesť, že v tomto dokumente pracujeme s definíciou Blízkeho východu, ktorá obsahuje nasledovné krajiny: Egypt, Sýria, Izrael, Libanon, Jordánsko, Irak, Saudská Arábia, Kuvajt, Bahrajn a Katar. Vo vzťahu k slovenskému pôsobeniu v regióne termín Blízky východ zužujeme len na krajiny Sýria, Libanon a Irak.

SR začala v regióne pomáhať v roku 2016, teda približne päť rokov od vzniku sýrskej krízy. Po tom, čo SR odmietlo prerozdeľovanie utečencov na základe povinných kvót ako istý prejav inštitucionalizovanej solidarity, krajiny V4 po neformálnom stretnutí v Bratislave dňa 16. septembra 2017 vydali spoločné stanovisko,

Vplyv desaťročnej vojny v Sýrii na životy celých rodín. Foto: UNHCR

v ktorom opreli svoje migračné politiky o princíp tzv. flexibilnej, neskôr efektívnej solidarity.¹ To znamená, že spôsob, ako národné vlády členských štátov EÚ prispejú k riešeniu utečeneckej krízy, má ostať v ich diskrečnej právomoci s dôrazom na solidaritu prejavenu v zahraničí, aj cez humanitárnu pomoc poskytovanú do krajín pôvodu a tranzitu. V prípade postoja SR najmä smerom k Sýrii, Libanonu a Iraku.

Vývin na Blízkom východe – po dekáde vojnového konfliktu v Sýrii

Dynamický vývin nastal v Libanone, kde má SR v porovnaní s inými krajinami regiónu zastupiteľský úrad² a viacero posthumanitárnych projektov. V roku 2019, keď začala monetárna kríza prinášajúca obrovské masové protesty, krajina vyhlásila bankrot a v roku 2020 Libanon postihla pandémia koronavírusu, pričom od 21. februára 2020 do 28. februára 2021 bolo oficiálne potvrdených 375 033 prípadov. Vládny režim založený na sektárskom princípe a vysoká miera korupcie nedokázali v krajine naštartovať potrebné reformy a v poslednom roku sa zdvojnásobil počet obyvateľov žijúcich za hranicou chudoby, a to až na polovicu celkovej populácie.³ Libanonská libra dosiahla na čiernom trhu kurz 8800 za dolár (v auguste 2021 bol kurz 1 USD = 19.000 LBP) v porovnaní s predkrízovým výmenným kurzom 1507,5 libry za 1 dolár. Od vypuknutia pandémie viac ako 1,2 milióna detí v Libanone nechodilo do školy. Výbuch v bejrútskom prístave 4. augusta 2020 spôsobil smrť viac ako 200 ľudí a podľa Svetovej banky škodu medzi 3,8 až 4,5 miliardami dolárov. Podľa miestnej vlády Libanon navyše stále hostí približne 1,5 mil. utečencov.

1 <https://www.visegradgroup.eu/flexible-solidarity>, navštívené apríl, 2021

2 Vevyslanectvo SR v Bejrúte diplomaticky a konzulárne pokrýva Libanon, Irak, Jordánsko a Sýriu.

3 Médecins Sans Frontières, 2021

V Iraku sa zo 6 miliónov ľudí vysídlených počas konfliktu s Islamským štátom 4,7 milióna ľudí vrátilo do oblastí pôvodu, zatiaľ čo 1,3 milióna ľudí zostáva vysídlených. V celej krajine má 4,1 milióna osôb vysídlených v rámci štátu a navrátilcov naďalej humanitárne potreby týkajúce sa ich fyzického a duševného stavu a základných potrieb.⁴

Výrazný pokles výnosov z ropy, história rozširovania úlohy štátu v ekonomike a konkurencieschopné výmenné kurzy susedných krajín tlačili irackú vládu do rozpočtového deficitu do konca roku 2020.⁵ Následné rozhodnutie devalvovať irackú menu a výrazné navýšenie na dovoze materiálu do Iraku sa dotklo aj činnosti slovenských humanitárnych organizácií.

Konflikt v Sýrii pokračuje aj po desiatich rokoch. Podľa súhrnu potrieb a odpovedí z roku 2021 potrebuje humanitárnu pomoc asi 13,4 milióna ľudí. Pandémia covidu-19 ešte viac prehĺbila už aj tak neistú situáciu, vrátane 6,7 milióna vnútorne vysídlených osôb. Z tohto počtu zhruba 5,9 milióna ľudí akútne potrebuje humanitárnu pomoc (20 % nárast od roku 2020).

Návraty vnútorne presídlených osôb a sýrskych utečencov pokračujú. Podľa Úradu OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí (OCHA) sa v roku 2020 vrátilo do oblastí pôvodu viac ako 448 000 osôb vysídlených v rámci štátu. V roku 2020 UNHCR overil 38 233 návratov utečencov. Zvyšujú sa humanitárne potreby a bezpečnostná situácia v niektorých častiach krajiny je naďalej nestabilná a nepredvídateľná. Hospodárska situácia je zúfalá, vrátane celonárodného nedostatku pohonných hmôt.⁶ Silné prepojenie finančného sektora a obchodovanie cez ekonomicky kolabujúci Libanon a jeho finančné inštitúcie môžu ďalej zhoršovať ekonomickú situáciu v Sýrii.⁷

Dopyt po rope zabrzdila pandémia covidu-19

Dopyt po rope v regióne ďalej brzdila pandémia covidu-19 a z nej vyplývajúce blokády na celom svete v roku 2020. Irak, tretí najväčší vývozca ropy, zostáva vo veľkej miere závislý od ropy, ktorá prispieva k 90 percentám vládnych príjmov. Závislosť je oveľa vyššia než u iných krajín vyvážajúcich ropu v regióne MENA. Tento dvojité šok zníženého dopytu a ceny ropy najviac ovplyvnil iracké hospodárstvo a vládny rozpočet. Priemerná cena ropy v roku 2019 bola 68 USD za barel, ktorá do polovice roku 2020 poklesla na 21 USD za barel, pred miernym zlepšením na 49 USD za barel na konci roku 2020. Príjmy z ropy sú pre Irak kritické. Do veľkej miery financujú vládny program dotácií na univerzálne potraviny, verejný distribučný systém (PDS), ktorý obsahuje štyri základné komodity (pšenica, ryža, cukor a rastlinný olej) distribuované Iračanom každý mesiac. V dôsledku desaťročí svojej expanzie je iracký verejný sektor najväčším zamestnávateľom pracovnej sily v krajine. Zvýšenie výdavkov na platy a dôchodky zaťažilo vládne zdroje uprostred znižujúceho sa ropného rozpočtu. Od roku 2014 do roku 2020 sa mzdové výdavky zvýšili o 60 %, zo 40,2 bilióna IQD na 64,2 bilióna IQD. K poklesu vládnych príjmov sa pridal nekonkurenčný iracký dinár voči menám hlavných obchodných partnerov krajiny, čo viedlo k zníženému dopytu po irackých národných výrobkoch. Vláda sa rozhodla devalvovať iracký dinár o 18 – 20 percent voči americkému doláru (USD), aby vyrovnala svoj rozpočtový rozdiel 80 biliónov IQD. V decembri 2020 sa zmenil kurz z 1181 IQD/1,00 USD na 1450 IQD/1,00 USD. Nový výmenný kurz zvýšil ceny dovozov základných

4 OCHA / ReliefWeb, 2021

5 WFP, 2021

6 UNHCR / ReliefWeb, 2021

7 Daniel, 2021

komodít a surovín, čo okamžite zvýšilo infláciu v celej krajine. K januáru 2021 dosiahla iracká závislosť od obilnín z dovozu 40 percent. Z 38,4 mil. obyvateľov 9,1 mil. trpí chronickým hladom a 2,8 mil. ľudí trpí nedostatočnou konzumáciou potravy.⁸

Nová geografická priorita ODA SR

SR pôsobí na Blízkom východe už päť rokov, a preto je čas na bilancovanie a otázky typu, ako chce a môže Slovensko v tomto regióne ďalej pôsobiť.

V roku 2016 sa slovenská diplomacia rozhodla rozšíriť geografické zameranie SR a k dovtedajším regiónom západný Balkán, Východné partnerstvo a východná Afrika tak pribudla 4. geografická priorita – Blízky východ. Táto zmena sa odrazila aj vo výraznejšom navýšení celkovej ODA o 23 %, t.j. zo 78 mil. eur (2015) na 95,6 mil. eur v roku 2016. Dotačný rozpočet na grantové výzvy Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS), t.j. financie, o ktoré sa môžu uchádzať slovenskí žiadatelia, však ostal na rovnakej 10-ročnej úrovni.

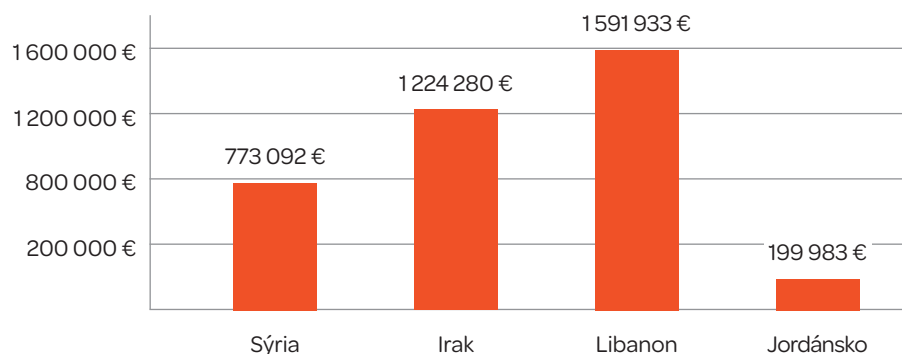
SR pôsobí na Blízkom východe dlhodobo najmä cez humanitárne a posthumanitárne projekty SlovakAid a finančné príspevky do medzinárodných organizácií. Každoročne je zakontrahovaných slovenskými mimovládnyimi organizáciami, ktoré projekty implementujú spolu s lokálnymi partnermi, približne 1 mil. eur.

Hoci krajiny Blízkeho východu sú uvedené medzi geografickými prioritami v strednodobej stratégii, iné faktory naznačujú, že toto nemusí byť signálom dostatočného záujmu SR v tomto regióne dlhodobo pôsobiť alebo v ňom svoje aktivity prehľbovať a rozširovať.

Po roku 2016 SR preorientovala svoje najväčšie finančné príspevky do medzinárodných organizácií (program MADAD) do iných regiónoch, najmä do severnej a východnej Afriky (program EUTF), čo znižuje možnosť vytvárania synergií medzi angažovaním sa v medzinárodných organizáciách na jednej strane a projektmi SlovakAid na strane druhej.

Za obdobie piatich rokov sa neuskutočnili žiadne evaluácie projektov na Blízkom východe, celková alokácia pre humanitárne projekty SlovakAid dlhodobo stagnuje.

Projekty SlovakAid schválené v rokoch 2016 – 2019

Zdroj: SlovakAid

⁸ WFP, 2021

Iracké deti čakajúce na výučbu. Foto: Tomáš Halász

Dlhodobá neexistencia a odkladanie vytvorenia humanitárnej stratégie a i fakt, že napriek viacerým argumentom sa žiadna z krajín Blízkeho východu nestala programovou krajinou SlovakAid, znásobujú otázky, do akej miery v praxi prikladá SR dôležitosť svojim humanitárnym intervenciám resp. konceptu tzv. efektívnej solidarity na Blízkom východe.

Potreba vytvorenia humanitárnej stratégie SR

Ekonomické a iné dosahy pandémie covidu-19 v roku 2020 mali za následok neuskutočnenie plánovaného vyslania rozvojového diplomata do Bejrútu. Finančné presuny v rozpočte z dôvodu potreby prispieť k reakcii na pandémiu vo svete sa pozitívne dotkli najmä krajín v susedstve Slovenska a neprejavili sa v navýšení zdrojov pre Blízky východ. Cesty vysokých predstaviteľov slovenskej diplomacie boli odložené.

Výbuch v prístave v Bejrúte zo dňa 4. augusta 2020 si vyžiadal najmenej 220 mŕtvych, 6500 zranených a 300 000 vysídlených osôb z domovov. Výbuch bol jedným z najväčších nejadrových výbuchov, aký bol kedy zaznamenaný, pričom sa v Bejrúte zaregistroval ako zemetrasenie o sile 3,5 stupňa a cítiť ho bolo až na Cypre, vzdialenom viac ako 100 míľ. Podľa Svetovej banky výbuch spôsobil škodu v rozsahu medzi 3,8 až 4,5 miliardami dolárov.

Rýchla solidarita slovenského ministerstva zahraničia bola na jednej strane sympatická aj logická vzhľadom na skutočnosť, že Libanon je partnerskou krajinou agentúry SlovakAid⁹.

9 SlovakAid, 2019

Do poskytnutia materiálnej pomoci sa zapojili hneď tri mimovládne organizácie¹⁰, ktoré dlhodobo pôsobia v Libanone. Verejné zbierky na pomoc bejrútskemu obyvateľstvu vyhlásilo šesť členských organizácií Ambrely.

Praktická stránka slovenského humanitárneho systému sa napriek tomu ukázala ako zastaraná a okrem iných významných nedostatkov preukázala pomalosť v akcii, slabý medzirezortný koordinačný mechanizmus a neexistenciu certifikovaných záchranných modulov. Ťažkosti v systéme jednoznačne rozprúdili diskusiu o potrebe revízie slovenského mechanizmu humanitárnej pomoci a tiež o potrebe stratégie humanitárnej pomoci.

V máji 2021 bola zrealizovaná oficiálna štátna cesta, vedená štátnou tajomníčkou ministerstva zahraničia, Ingrid Brockovou, do Libanonu s cieľom doručenia materiálnej humanitárnej pomoci a preskúmania možností a foriem toho, ako môže SR prispieť k riešeniam tamjšej humanitárnej krízy. V delegácii boli aj traja zástupcovia Ambrely¹¹ a súčasťou trojdňovej návštevy bola aj prezentácia výsledkov zdravotnícko-sociálneho projektu VŠ zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety s podporou SlovakAid – v utečeneckom tábore Dbayah v Bejrúte, ako aj odovzdanie vodnej nádrže do užívania. Nádrž bola vybudovaná v partnerstve ADRA Slovensko a ADRA Libanon za podpory SlovakAid a bude slúžiť 21000 miestnym a 8000 sýrskym utečencom a utečenkám, ktorí v regióne Baalbek našli bezpečie pred vojnovým konfliktom v Sýrii.

MZVaEZ SR uvádza, že investície podnikov a projekty spolupráce pochádzajúce zo Slovenska sú v regióne vysoko cenené a vítané, a Slovensko ako súčasť bývalého Československa disponuje ekonomickým a odborným know-how' vo vzťahu k Sýrii, Libanonu a Jordánsku. Zdá sa však, že na rozdiel od niektorých podobných donorov (ako je napríklad Česká republika¹²) SR stále hľadá svoj prístup a komparatívnu výhodu v tomto regióne.

Česká republika (ČR) ponechala napríklad po celú dobu krízy v prevádzke zastupiteľský úrad v Damašku a ako jediný členský štát EÚ tak mala diplomatický zbor s cenným prístupom k informáciám a lokálnym vzťahom priamo v teréne. Je to príklad toho, ako malá členská krajina môže významným spôsobom zvýšiť svoj vplyv v zahraničnej politike EÚ a profitovať z neho. V roku 2016 prijala viacročný asistenčný program (na roky 2016 – 2019 v objeme celkom 195 mil. Kč, a na roky 2020 – 2022 v objeme celkom 150 mil. Kč). Vďaka tomu ČR pokračuje v poskytovaní humanitárnej a stabilizačnej pomoci – od distribúcie materiálnej pomoci pre vysídlené obyvateľstvo cez vybavenie zdravotníckych zariadení prístrojmi a liekmi až po obnovu základnej infraštruktúry.¹³ Čelní predstavitelia ČR¹⁴ navštívili región v apríli 2019, okrem toho ČR prepája humanitárnu pomoc aj s obchodnou, kultúrnou a akademickou spolupracou. Príkladom je zriadenie generálneho konzulátu v Erbile pre posilnenie ekonomickej rozvojovej spolupráce alebo vydanie špeciálnej dotačnej výzvy B2B¹⁵ pre oblasti Sýrie a Iraku.

Pokiaľ ide o Poľsko, tak v septembri 2018 tento náš sused aktualizoval svoj Viacročný program rozvojovej spolupráce' na roky 2016 – 2020 a medzi prioritné krajiny pridal aj Libanon. Rakúsko začalo v Libanone pôsobiť už v roku 2012 – či už cez finančné príspevky pre UNHCR, ICRC, WFP, Trustový fond EÚ (MADAD), alebo cez rakúske mimovládne organizácie.

¹⁰ Markovič Baluchová, 2020

¹¹ Ambrela, 2021

¹² MZV ČR, 2021

¹³ MZV ČR, 2021

¹⁴ MZV ČR: B2B, 2021

¹⁵ MZV ČR: B2B, 2021

Časť štátnej delegácie SR počas návštevy SlovakAid projektov v Libanone. Foto: Ambrela

Stálo by za to preskúmať, ako môže SR prepojiť humanitárnu pomoc s rozvojovou spoluprácou a ekonomickou diplomaciou, prípadne akademickou alebo kultúrnou výmenou, a kde môže nadviazať na odkaz Československa, prípadne spojiť sily pri súčasných aktivitách napríklad s ČR alebo s inými krajinami EÚ. Otázkou ostáva aj využitie existujúcich platforiem ako napr. Slavkovský formát¹⁶ (spolupráca medzi SR, ČR a Rakúskom), ktorý SR hodnotí ako úspešný v iných partnerských krajinách SlovakAid.

Scenár ďalšieho vývinu poskytovania pomoci zo strany SR

Dlhodobý nekonzistentný prístup k strategickému nastaveniu humanitárnej pomoci SR, spolu s nedostatočným zameraním na efektívnosť a nenavyšovaním finančných prostriedkov, môžu viesť k latentnej „únave“ implementátorov a dlhodobému nebudovaniu kapacít slovenských organizácií pôsobiacich v regióne. Zdá sa, že je potrebné uvažovať o silnejšej a fokusovanej podpore s jasným cieľom, so zapojením rôznych nástrojov a partnerov, väčšou mierou flexibility, prostriedkov na budovanie kapacít, ale aj zvýšeného diplomatického úsilia v bilaterálnych vzťahoch a medzinárodných organizáciách s cieľom zvýšiť efektívnosť humanitárnej pomoci SR.

¹⁶ MZVaEZ SR, 2017

Dôležité bude nastaviť systematický dialóg so všetkými aktérmi humanitárnej pomoci, vrátane identifikovania a/ alebo budovania komparatívnych výhod SR¹⁷, a aby vláda SR a MZVaEZ ako koordinátor humanitárnej pomoci, poskytl pre ich budovanie kapacity a promovali ich smerom k príslušným medzinárodným organizáciám. Môže ísť napr. o (i) schopnosť pôsobiť v lokalitách, kde nemôžu/nechcú ísť veľkí donori, pričom nemusí ísť nevyhnutne o nebezpečné lokality z pohľadu ochrany života a zdravia (toto sa sčasti deje, aj keď možno nie úplne systémovo), (ii) rýchlosť humanitárnej intervencie alebo o (iii) výraznú flexibilitu projektov. Za úvahu tiež stojí viac preskúmať možnosť tzv. vyplňania medzier, keď okrem geografickej môže ísť aj o medzery sektorové, medzisektorové, pomoc špecifickým cieľovým skupinám alebo schopnosť individuálnejšieho prístupu k potrebám beneficentov a partnerov.

Ďalší vývin možno zhrnúť do nasledujúcich štyroch scenárov (prípadne ich rôznych kombinácií):

1. Postupný úpadok a pomalý pokles podpory pre región:

Predpoklady: pokles vo financovaní humanitárnych projektov a/alebo presun pozornosti na iné humanitárne krízy. Takýto vývin by mohlo naznačovať niekoľko krokov ako napríklad uprednostnenie vyslania rozvojového diplomata do Tbilisi pred Bejrútom v roku 2019 napriek jasným argumentom z pohľadu efektívnosti rozvojovej spolupráce. V posledných rokoch SR sústreďuje násobne viac financií cez finančné príspevky do projektov EÚ v severnej Afrike (Libya, Maroko), prípadne do Turecka v porovnaní s Blízkym východom. Tento scenár by mohol potvrdzovať aj fakt, že až do mája 2021 (návštevy štátnej tajomníčky MZVaEZ SR v Libanone) tento región nenavštívil žiadny vysoký predstaviteľ SR (prezident, minister, štátni tajomníci zahraničných vecí) za viac ako päť rokov, odkedy sa SR v regióne angažuje, teda od roku 2016. Presun pozornosti na iný región alebo krízu by mohol byť náročný a zrejme aj menej efektívny pre MZVaEZ SR, ktoré za ostatné obdobie najmä cez svoj zastupiteľský úrad v Bejrúte nadobudlo určité skúsenosti a znalosti regiónu.

2. Pokračovanie v status quo bez jasnej vízie a väčšieho vlastníctva agendy:

Predpoklady: pokračovanie v nerobení zmien s občasnými drobnými vylepšeniami na úrovni projektového manažmentu SAMRS (SlovakAid). V konečnom dôsledku by zrejme došlo k efektu ako v scenári č. 1, len pomalšie a menej viditeľne. Pod negatívnymi dôsledkami môžeme rozumieť okrem iného prehĺbenie frustrácie a vyčerpanie zdrojov mimovládnych organizácií (vrátane personálnych), nedostatočné zachovanie „know-how“ a cenných väzieb a vzťahov na lokálne organizácie na Blízkom východe, odchod niektorých mimovládnych organizácií z regiónu a kapacitne potenciálne náročný ďalší presun pozornosti na iný región.

3. Postupné menšie systémové zlepšenia a jasná strategická vízia:

Predpoklady: väčšie vylepšenia na strane SAMRS (SlovakAid vo forme úpravy projektov, tak aby zohľadnili špecifiká pridanej hodnoty a potrieb slovenských subjektov, vrátane budovania ich kapacít), vypracovanie humanitárnej stratégie, čo najväčšie odpolitizovanie humanitárnej pomoci. Identifikácia a implementovanie komparatívnej výhody SR. Príprava mechanizmu „matching funds“ a väčšia koncentrácia na strategicko-politickej úrovni na región. Preskúmať možnosti užšej spolupráce v rámci Slavkovského formátu, prípadne vo vzťahu k vybranej medzinárodnej organizácii.

17 SlovakAid, 2019

Zásadné je, že by išlo o zmeny, ktoré by výraznejšie nezaťažili štátny rozpočet. V dôsledku by to mohlo viesť k tomu, že slovenské subjekty by boli schopné použiť financovanie SlovakAid na pákový efekt na získanie väčších finančných objemov a zvýšenie vizibility značky SlovakAid a otvorenie ďalších možností pre SR. Takýto scenár by súčasne nevyžadoval ani väčšie organizačno-politické, ani legislatívne zmeny na úrovni MZVaEZ SR.

4. Výrazné a skokové zlepšenie:

Predpoklady: ako v scenári č. 3 plus výrazné navýšenie rozpočtu na dotačné grantové výzvy SAMRS (SlovakAid) minimálne na úroveň 2 mil. eur ročne oproti súčasnému stavu v objeme 1 mil. eur. Personálne posilnenie ambasády v Bejrúte a iniciovanie medzirezortnej spolupráce v oblasti obchodu, vzdelávania a kultúry. Strategické zameranie na prepájanie humanitárnych a posthumanitárnych aktivít s rozvojovou časťou (obnovy regiónu po humanitárnej kríze). Toto je pravdepodobne najmenej reálny scenár.

Poznámka: Názory autora tu prezentované sa nemusia zhodovať s názormi Európskej komisie, MZVaEZ SR, SAMRS alebo Ambrely.

Na túto analýzu strategických dokumentov o pôsobení SR v krajinách Blízkeho východu nadväzuje samostatný dokument Ambrely (Policy paper 2) s názvom „Výzvy slovenských mimovládnych organizácií pri poskytovaní humanitárnej pomoci v regióne Blízkeho východu“¹⁸, týkajúci sa konkrétneho pôsobenia slovenských mimovládnych organizácií v blízkovýchodnom regióne a obsahujúci ich aktuálne výzvy pri poskytovaní humanitárnej pomoci obyvateľstvu a ľuďom na úteku, ako aj návrhy na zlepšenie systému implementovania projektov (pre donora a ďalších stakeholderov).

¹⁸ Kaba, 2021

Literatúra:

1. Ambrela, 2021: Ambrela súčasťou štátnej delegácie do Libanonu, Dostupné online: <https://ambrela.org/spravy/ambrela-sucastou-statnej-delegacie-do-libanonu/>
2. Daniel, J., 2021: Libanonský ekonomický kolaps a možnosti evropské reakcie. Dostupné online: https://www.dokumenty-iir.cz/PolicyPapers/2021/PP_Daniel_Libanon_2021.pdf
3. Kaba, D., 2021: Výzvy slovenských mimovládnych organizácií pri poskytovaní humanitárnej pomoci v regióne Blízkeho východu (Policy paper 2), Ambrela: Bratislava. Dostupné online: <https://tvaremigracie.ambrela.org/novinky/vydavame-studiu-o-vyzvach-slovenskych-mimovladnych-organizacii-pri-poskytovani-humanitarnej-pomoci-v-regione-blizkeho-vychodu/>
4. Markovič Baluchová, B., 2020: Príklady projektov humanitárnej pomoci slovenských organizácií v Libanone. Dostupné online: https://ambrela.org/wp-content/uploads/2020/07/Ambrela_Studia_Humanitarne_projekty_Libanon_2020.pdf
5. Médecins Sans Frontières, 2021: Prekrývajúce sa krízy v Libanone zvyšujú potreby a zhoršujú prístup k starostlivosti, Dostupné online: <https://www.msf.org/lebanon-overlapping-crises-increase-needs-and-worsen-access-care>
6. MZV ČR, 2021: Česká firma pomáha s podporou MZV a ČRA s obnovou vodohospodárství v Sýrii, Dostupné online: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/aktualne/ceska_firma_pomaha_s_podporou_mzv_a_cra.html
7. MZV ČR, 2021: Výzva B2B pro Sýrii a Irák, Dostupné online: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/aktualne/mimoradna_vyzva_b2b_pro_syrii_a_irak.html
8. MZVaEZ SR, 2021: Poslaním obchodnej a hospodárskej časti veľvyslanectva v Bejrúte je podporovať obchodné a hospodárske vzťahy medzi SR a krajinami akreditácie, Dostupné online: https://www.mzv.sk/web/bejrut-en/detail/-/asset_publisher/XptbLMYwZmJ6/content/commercial-information
9. MZVaEZ SR, 2017: Slavkovská spolupráca, Dostupné online: <https://www.mzv.sk/slavkovska-spolupraca>
10. OCHA, ReliefWeb, 2021: Iraq: Humanitarian Bulletin. Dostupné online: <https://reliefweb.int/report/iraq/iraq-humanitarian-bulletin-march-2021>
11. SlovakAid, 2019: Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 – 2023, Dostupné online: https://slovakaid.sk/wp-content/uploads/2020/12/strednodoba_strategia_rozvojovej_spoluprace_sr_2019-2023-2.pdf
12. UNHCR, ReliefWeb, 2021: Syria: UNHCR Operational Update. Dostupné online: <https://reliefweb.int/report/syrian-arab-republic/syria-unhcr-operational-update-march-2021>
13. World Food Programme, 2021: Iraqi dinar devaluation and the price of the food basket. Dostupné online: <https://www.fsinplatform.org/sites/default/files/resources/files/WFP-0000124511.pdf>

Ambrella

Platforma rozvojových organizácií - Ambrella

Miletičova 7, 821 08 Bratislava

e-mail: info@ambrella.org

www.ambrella.org

Tento projekt je financovaný
z prostriedkov Európskej únie

Tento dokument vznikol za finančnej podpory Európskej únie. Za obsah tohto dokumentu zodpovedá výlučne Platforma rozvojových organizácií – Ambrella a za žiadnych okolností ho nemožno považovať za názor Európskej únie.

Dokument je publikovaný v rámci projektu „SDGs and Migration – Multipliers and Journalists Addressing Decision Makers and Citizens in the EU“, ktorý sa realizuje vďaka programu Európskej únie pre vzdelávanie a zvyšovanie povedomia (Development Education and Awareness Raising – DEAR) a v rámci projektu „Budovanie riadiacich, koordinačných a implementačných kapacít aktérov v oblasti rozvojovej spolupráce, podporeného z prostriedkov SlovakAid“.